

Aika: Maanantai 25.11.2024 klo 16.30 – 19.00

Paikka: Suensaaren seurakuntasali, Kirkkokatu 13, 95400 Tornio

Jäsenet:

Mirja-Liisa Lindström	kirkkoherra, puheenjohtaja
Helena Puontila	varapuheenjohtaja
Erkki Hurtig	jäsen
Outi Juntti	jäsen
Johanna Kallio	jäsen
Laura Kuismanen	jäsen
Raija Lummi	jäsen
Markku Salmi	jäsen
Juhani Viitavaara	jäsen

Muut osallistujat:

Osmo Huhta	kirkkovaltuuston puheenjohtaja
Anne Keränen	kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja
Tuire Öfverberg	taluspäällikkö
Osmo Simonen	kiinteistöpäällikkö
Marja-Liisa Erkinantti	seurakuntas sihteeri

Pöytäkirjan allekirjoitukset:

_____	_____	_____
Mirja-Liisa Lindström	Helena Puontila	Marja-Liisa Erkinantti
Puheenjohtaja	Varapj. (183 §)	Seurakuntas sihteeri

Laillisuus

ja päätösvaltaisuus: Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsitteltävät asiat: Pykälät 177 - 188 §:t

Pöytäkirjan tarkistus:

Paikka ja aika: Torniossa _____.____.2024

Allekirjoitukset:

_____	_____
Outi Juntti	Johanna Kallio

Pöytäkirjan yleisesti nähtävillä:

Paikka ja aika: Tornion seurakunnan verkkosivuilla:
<https://www.tornionseurakunta.fi/maatoksenteke/ilmoitustaulu>
sekä
Tornion kirkkoherranvirasto
Kirkkokatu 13, 95400 Tornio
Ma 02.12.2024 – ke 08.01.2025 klo 9 – 15

Todistaa:

_____

Mirja-Liisa Lindström
Kirkkoherra

Pöytäkirjan otteet oikeaksi todistaa: _____

Sisällys:

177 §	Kokouksen avaus	3
178 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
179 §	Käsiteltävät asiat	5
180 §	Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen	6
181 §	Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmat	7
182 §	Tornion kirkon katon tervaus kesällä 2025	15
183 §	Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös	16
184 §	Tornion seurakunnan logo	18
185 §	Tiedotuksia	19
186 §	Pöytäkirjan nähtävilläolo	20
187 §	Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	21
188 §	Kokouksen päättäminen	26

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

177 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja kirkkoherra Mirja-Liisa Lindström pitää alkuhartauden, toteaa läsnäolijat ja avaa kokouksen.

Kirkkoneuvoston päätös:

Puheenjohtaja Mirja-Liisa Lindström piti hartauden, totesi läsnäolijat ja avasi kokouksen klo 16.50.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

178 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KL 10: 15 § 1 mom.

Toimielimen päätösvaltaisuus

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä tässä laissa muita vaatimuksia.

KJ 3: 34 §

Kirkkoneuvoston koolle kutsuminen

Kirkkoneuvosto päättää kokoontumisensa ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto kokoontuu myös, jos puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi tai jos vähintään neljäsosa jäsenistä kirjallisesti sitä pyytää ilmoittamansa asian käsittelemistä varten.

Puheenjohtaja kutsuu kokouksen koolle kirkkoneuvoston päättämällä tavalla. Kokouksesta ilmoitetaan samalla kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle.

Hallintosääntö 16 § 2-5 mom.

Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti. Kutsuun on liitettävä esityslista liitteineen.

Kirkkoneuvosto päättää toimikautensa ensimmäisessä kokouksessa kokouksen koolle kutsumisen tavan.

Kokouskutsu tulee lähettää samalla tavalla niille, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa.

Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa kertoa, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kutsu, asialista ja esityslista liitteineen on lähetetty sähköpostin välityksellä **18.11.2024** kirkkoneuvoston 23.02.2021 44 §:ssä tehdyn päätöksen mukaisesti.

Puheenjohtajan päätösesitys:

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Kirkkoneuvoston päätös:

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

179 § Käsiteltävät asiat

- 177 § Kokouksen avaus
- 178 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 179 § Käsiteltävät asiat
- 180 § Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen
- 181 § Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmat
- 182 § Tornion kirkon katon tervaus kesällä 2025
- 183 § Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös
- 184 § Tornion seurakunnan logo
- 185 § Tiedotuksia
- 186 § Pöytäkirjan nähtävilläolo
- 187 § Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus
- 188 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtajan päätösesitys:

Hyväksytään käsiteltävät asiat.

Kirkkoneuvoston päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

180 § Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen

Hallintosääntö 4: 44 §

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua toimielimen jäsentä, jollei toimielin jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Jos pöytäkirjan tarkastuksessa pöytäkirjan sisällöstä jää vallitsemaan erimielisyys, toimielin tarkastaa pöytäkirjan tältä osin seuraavassa kokouksessa.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Outi Juntti, Johanna Kallio ja varalle Laura Kuismanen.

Puheenjohtajan päätösesitys:

Valitaan pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat, sekä yksi henkilö varalle.

Kirkkoneuvoston päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Outi Juntti, Johanna Kallio ja varalle Laura Kuismanen.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

181 § Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmat

Kirkkoneuvosto 25.11.2024 § 181:

Talouden nykytila Suomessa

Kuluvana vuonna talouskasvu on ollut heikkoa. Suomen pankin elokuussa tekemän arvion mukaan taantumien pohja on nyt käsillä ja talous virkkoa taantumasta vähitellen. Lyhyen aikavälin ennusteet ennakoivat vauhtia talouskehitystä. Inflaatio on kuluvan vuoden aikana hidastunut laaja-alaisesti ja koronlasku tukee elpymistä. Kuluttajien luottamus talouden kehitykseen on kasvaneesta ostovoimasta huolimatta kuitenkin edelleen haurasta. Vienti on pysynyt samantasoisena alkuvuoteen verrattuna ja rakennusala on havaittavissa positiivisiakin merkkejä. Työllisyysasteen trendi on edelleen korkealla tasolla, vaikka työmarkkinat ovatkin heikentyneet selkeästi kuluvan vuoden aikana. Työllisyysasteen ennakoitaan kuitenkin talouden elpymässä paranevan jo vuonna 2025. Julkinen talous pysyy lähivuosina alijäämäisenä, ja julkinen velkasuhde kasvaa edelleen hallituksen sopeutustoimista huolimatta. Heikko suhdanne ja yhä kasvavat julkisen velan korkomenot vaikeuttavat julkisen talouden tasapainottamista.

Inflaatio

Tilastokeskuksen mukaan Inflaatio (kuluttajahintojen vuosimuutos) oli heinäkuussa 2024 1 %, kun se vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana oli 5,6 %. Inflaatio on hidastunut laaja-alaisesti vuoden 2024 aikana, mutta veromuutokset (mm. arvonlisäveron nosto) nostavat kuluttajahintoja. Veromuutosten vaikutus kuluttajahintoihin on suurimmillaan vuonna 2025. Suomen pankin mukaan hinnannousupaineet kasvavat myös paranevan suhdanteen myötä. Kesäkuussa valtionvarainministeriö ennusti vuoden 2025 inflaation olevan keskimäärin 1,6 prosenttia. Vastaavasti Suomen pankin inflaatioennuste vuodelle 2025 oli hieman suurempi ollen 2,0 %. Pankkien inflaatioennusteet eroavat myös hieman toisistaan; Osuuspankki ennustaa vuoden inflaatioksi 2,2 % ja Säästöpankkiryhmä 1,6 %. Vuonna 2025 inflaation ennustetaan olevan 1,4 %-2,2 % välillä.

Työllisyys

Työllisyystilanne on vuoden aikana heikentynyt. Uusien avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt ja työttömien työnhakijoiden, lomautettujen sekä pitkäaikaistyöttömien määrä noussut. Työllisyysaste oli syyskuussa 1,4 prosenttiyksikköä matalampi kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Työttömyysaste oli 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työllisyyden ennustetaan toipuvan talouskasvun myötä vuonna 2025. Valtiovarainministeriö ennustaa työllisyysasteen nousevan 73,1 prosenttiin.

Seurakuntatalouksien kirkollisverot ja -ennusteet

Vuosi 2023 oli kirkollisveron kasvun suhteen aiempiin vuosiin verrattuna poikkeuksellinen. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat vuonna 2023. Poikkeuksellisen verotulokasvun taustalla oli vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verotus uudistus, joka paransi kirkollisveron reaalituottoa. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkatarkistukset ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen. Kirkollisverotulojen kehitykseen vuonna 2025 vaikuttaa hallituksen sopeutustoimenpiteinä tekemät tuloverolain

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

ja eräiden muiden verolakien muutokset sekä ns. kanavointiratkaisu, joiden tarkoituksena on lisätä kuntien verotuloja. Näiden toimien sivuseurauksena myös kirkollisveron tuotto paranee, koska kirkollisvero määräytyy saman veropohjan perusteella kuin kunnallisvero. Kirkollisverotulojen arvioidaan kasvavan näiden toimien seurauksena merkittävästi.

Arvio Tornion seurakunnan vuoden 2024 kirkollisveron tulosta oli 4.340.000. Lokakuussa 2024 kirkollisverotuloa on saatu 3.647.989 euroa (toteuma 84 %). Lokakuussa 2023 kertymä oli 3.596.775 euroa, kasvua 1,4 % vuoden takaisesta.

Tornion seurakunnan kirkollisveroprosentti vuodelle 2025 on **1.45 %**.

Kirkkohallitukselta saadun FCG:n laatiman ennusteen mukaan Tornion seurakunnan kirkollisverotuloarvio vuodelle 2025 on 4.558.000 euroa. Raamin laadintavaiheessa arvio kirkollisverotulosta oli 4.400.000 euroa.

Jäsenmäärän kehitys

Kirkon tilastopalvelussa (www.kirkontilastot.fi) on julkaistu ennuste jäsenmäärän kehityksestä koko kirkon tasolla ja myös seurakunnittain. Ennuste perustuu Tilastokeskuksen väestöennusteeseen ja toisaalta seurakuntien aikaisempaan jäsenkehitykseen. Ennusteen mukaan koko kirkon tasolla jäsenmäärä vähenee noin 6,9 %:a vuoteen 2028 asti vanhenevan ikärakenteen ja kirkosta eroamisten vuoksi. Pidemmän aikavälin ennusteessa jäsenmäärän arvioidaan laskevan vajaa 10 prosenttia vuoteen 2030 ja noin 21 prosenttia vuoteen 2040 mennessä.

Tornion seurakunnan jäsenmäärä oli 15.268 henkilöä tammikuussa 2024, lokakuussa 2024 jäseniä oli 15.078. Vuodelle 2025 ennuste on 14.675 jäsentä.

Valtionrahoitus

Valtion rahoitus on korvaus seurakunnille lailla säädettyjen, yhteiskunnallisten tehtävien hautaus-toimen, väestökirjanpidon sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpidon kustannuksista. Kirkko tuottaa edellä mainitut palvelut kaikille, niin kirkon jäsenille kuin kirkkoon kuulumattomillekin. Rahoitus perustuu lakiin valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin 430/2015, joka tuli voimaan 1.1.2016 alkaen. Lain mukaan Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää kirkolle vuosittain rahoituksen, jonka määrä vuonna 2016 oli 114 miljoonaa euroa. Rahoituksen määrää tuli lain mukaan korottaa vuosittain kuluttajahintaindeksin mukaista yleisen hintatason muutosta vastaavasti, mikä ei ole toteutunut suunnitellusti. Toistaiseksi viimeisin leikkaus rahoitukseen oli hallituksen sopeuttamistoimenpiteenä toteuttama 1 % -yksikön indeksijäädytys vuosille 2024–2027.

Valtiovarainministeriön ehdotuksessa vuoden 2025 talousarvioksi esitetään nyt, että evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävää määrärahaa leikataan lähes 20 miljoonalla eurolla. Perusteena leikkaukselle esitetään, että kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen poistamisesta ja työttömyysvakuutusmaksun alentamisesta johtuva kirkollisverotuottojen kasvu. Valtionrahoituksen määräksi vuodelle 2025 esitetään 104 906 000 euroa. Kirkon keskusrahaston talousarvioesityksessä esitetään, että tästä summasta 104 906 000 euroa seurakunnille jaetaan 94 078 900 euroa, seurakuntien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon käytetään 8.259.700 euroa siten, että seurakuntien rakennusavustuksiin kohdennetaan 7.949.700 euroa ja Basis -kiinteistöhallinta-

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

järjestelmän ylläpitoon ja kehittämiseen 240.000 euroa ja Kirjuri-jäsentietojärjestelmään 2.567.400 euroa. Eduskunnan on määrä hyväksyä vuoden 2025 talousarvio täysistunnossaan joulukuussa, jolloin tehdään lopulliset päätökset valtion budjetista ja mahdollisista yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävän määrärahan leikkauksista.

Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2023, että kirkkohallituksen on selvitettävä keinoja uudistaa valtion rahoituksen jakoperusteita (euroa/kunnan jäsen) niin, että rahoitus jatkossa ohjautuisi aiempaa oikeudenmukaisemmin seurakuntatalouksien kesken ja että valtionrahoitus nykyistä tarkemmin vastaisi valtion määräämien lakisääteisten velvoitteiden hoitamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Kirkkohallituksessa on kevään 2024 aikana tehty selvitys uusista jakoperusteista. Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2024, että valtion rahoitus jaetaan seurakunnille vuonna 2025 niin, että nykyisiä kunnan väkilukuun perustuvia jakoperusteita käytetään 50 prosentin painoarvolla ja Kirkkohallituksessa valmisteltuja uusia jakoperusteita 50 prosentin painoarvolla. Uudet jakoperusteet ovat kunnan asukasluvun lisäksi kuolleiden ja haudattujen määrät sekä suojeltujen rakennusten määrään perustuva kulttuuriperintöindeksi. Kirkolliskokous päätti myös, että vuonna 2026 käytetään samoja jakoperusteita kuin vuonna 2025.

Tornion seurakunnan saama valtionavustus oli hieman kasvanut, mutta tulee tulevaisuudessa pienenemään. Vuoden 2024 lokakuuhun mennessä valtionrahoitusta on saatu 361.752 euroa. Vuonna 2023 summa oli 360.414 euroa. Kirkolliskokous hyväksyi marraskuun alussa kirkkohallituksen esittämät uudet valtionrahoituksen jakoperusteet. Vuonna 2025 Tornion seurakunnan saama valtionavustus on 366.937 euroa.

Maksut kirkon keskushallinnolle

Kirkon keskusrahastomaksu, 6,5 %. Laskennallisen kirkollisveron perusteella määräytyvä Kirkon keskusrahaston perusmaksu on 6,5 %. Maksu on pysynyt samana vuodesta 2018 alkaen eikä maksuun esitetä muutosta myöskään vuodelle 2025. **Tornion seurakunnan kirkon keskusrahastomaksu on noin 168.474 euroa vuonna 2025.**

Eläkerahastomaksu, 5 % (esitys) Kirkollisveron perusteella määräytyvä eläkerahastomaksu on 5 %. Maksu on pysynyt samana vuodesta 2018 alkaen eikä maksuun esitetä muutosta myöskään vuodelle 2025. **Tornion seurakunnan eläkerahastomaksu on noin 194.388 euroa vuonna 2025.**

Verotuskustannukset

Seurakuntataloudet maksavat lain Verohallinnosta (30 §) mukaisesti verotuskustannuksina 3,2 prosenttia Verohallinnon toimintamenoista. Yksittäisen seurakuntatalouden verotuskustannusten laskentaperusteet määräytyvät puolestaan lain 31 §:n mukaan. Verohallinnon antaman ennakkotiedon mukaan seurakuntien osuus olisi yhteensä noin 14,2 miljoonaa euroa. Seurakunnat maksoivat verotuskustannuksia 13,7 milj. euroa vuonna 2023. Verotuskustannusosuus peritään seurakunnilta neljässä erässä maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuun kausitilityksien yhteydessä. **Tornion seurakunnan verotuskulut ovat 59.371 euroa vuonna 2025.**

Palkkakulut

Kirkon 1.3.2023 voimaan tullut virka- ja työehtosopimus (KirVESTES) on voimassa 28.2.2025 saakka. Sopimuskausi on 24 kuukautta. **Tornion seurakunnassa on laskettu 3 % palkan- korotusvara vuodelle 2025.**

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

Lomarahat maksetaan KirVESTES:n mukaisina. **Tornion seurakunnan arvioidut palkkakulut vuodelle 2025 ovat 2.969.698 euroa (TA 2024 summa oli 2.861.208 euroa).**

Henkilösivukulut

Eläkemaksut

Seurakuntien ensi vuoden palkkaperusteisen eläke-maksun on esitetty pysyvän vuonna 2025 samana 28,7 % kuin vuonna 2024. Lisäksi Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa työntekijöiden eläke-vakuutusmaksut marraskuun aikana. Jos ne säilyvät ennallaan, niin työntekijöiden (alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden) eläkevakuutusmaksu on ensi vuonna 7,15 % ja 53–62-vuotiaiden korotettu työeläkevakuutusmaksu on 8,65 % palkoista. Keskimääräinen työntekijöiden eläkemaksu on näin ollen noin 7,7 %. Työnantajan osuudeksi jää siten noin 21 % palkoista. **Tornion seurakunnan henkilösivukulut vuodelle 2025 ovat 564.672 euroa (TA 2024 summa oli 536.806 euroa).**

Muut henkilösivukulut

Vuonna 2025 työnantajan sairausvakuutusmaksuksi esitetään 1,75 prosenttia (1,16 % vuonna 2024). Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu olisi palkkasummarajaan 2,46 milj. euroa vuodessa saakka 0,27 prosenttia palkkasummasta (0,27 % v. 2024) ja ylempi maksu 1,09 prosenttia palkkasummasta (1,09 % v. 2024) palkkasumman 2,46 milj. euroa ylittävältä osalta. Muut työnantajamaksut ovat keskimäärin noin 0,6 prosenttia. Lopulliset päätökset saadaan marraskuussa.

Rakennusten ylläpitokulut

Tilastokeskuksen mukaan (13.9.2024) kiinteistön ylläpidon kustannukset laskivat toisella vuosineljänneksellä 0,1 % vuoden 2024 vuoden 2023 vastaavasta ajanjaksosta. Kiinteistön ylläpidon kulueristä eniten kasvoivat siivouksen kustannukset, 6,3 %. Sähkön kustannukset laskivat 18,8 %. Rakennustyyppikohtaisesti eniten nousivat asuinrakennusten ylläpito-kustannukset.

Tornion seurakunnassa ei ole tehty korotuksia tilojen vuokraamisesta perittyihin maksuihin vuonna 2024. Voimassa olevat käyttökorvaukset on viimeksi tarkistettu 1.1.2021. Tilavuokrien korotusasiaan käsitellään kirkkoneuvoston kokouksessa 19.11.2024.

Talousarvioavustusten tilittämisistä lähetysjärjestöille

Kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun toiveena on, että seurakunnat ilmoittaisivat järjestöille kohdennetut avustukset heti sen jälkeen, kun niistä on tehty päätökset. Näin toimittaessa järjestöjen taloussuunnittelu olisi varmemmalla pohjalla. Tätä järjestöjen toivetta tukisi parhaiten käytäntö, jossa seurakunta päättäisi jo budjetointivaiheessa avustussuorituksen jakamisesta järjestöjen kesken. Piispainkokous suosittelee, että seurakunnat käyttävät lähetystyöhön ja kansainväliseen diakoniaan kirkon perussopimusjärjestöjen kautta vähintään 3 % seurakunnan verotuloista.

Muuta huomioon otettavaa

Hallituksen verotusmuutosten myötä seurakuntien verotulokertymän odotetaan kasvavan merkittävästi vuonna 2025. Samanaikaisesti hallitus on leikkaamassa seurakuntien yhteiskunnallisiin, lakisääteisiin tehtäviin tarkoitettua valtion rahoitusta. **Valtion rahoitus ja verotulot eivät ole rinnasteisia tulolähteitä, koska ne on tarkoitettu eri tarkoituksiin.**

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

Kirkollisverotuotto tulee käyttää seurakunnan varsinaisen toiminnan menoihin, kun taas valtion rahoituksella rahoitetaan lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien (hautausmaat, väestökirjanpito, kulttuuriperintö) hoito. Tästä syystä lakisääteisten tehtävien kustannukset ja seurakunnan muun toiminnan kustannukset tulee selkeästi erottaa toisistaan. Seurakuntien tulee kattaa mahdolliset valtionrahoituksen leikkaukset hautaustoimen maksuilla. Mikäli valmisteilla olevasta valtion rahoituksen leikkauksesta päätetään, yleiskirjeessä 15/2024 annetusta ohjeesta poiketen, suosituksen mukaiseen tilanteeseen, jossa hautaustoimen kulut katetaan laskennallisesti valtionrahoituksella ja hautaustoimen maksutuotoilla, voidaan päästä koko kirkon tasolla keskimäärin siten, että maksujen tuotot kattavat hautaustoimen kustannuksista puolet. Kirkollisverotuotot tulee käyttää seurakunnan varsinaisen toiminnan menoihin.

Tornion seurakunnassa hautaustoimen maksuilla on vuonna 2023 katettu vain 13,93 % hautaustoimen kokonaiskustannuksista. Paineet hautausmaksujen nostamiseen on kovat. Tornion seurakunnan kirkkoneuvosto käsittelee hautausmaksujen korotuksia kokouksessaan 19.11.2024

Tarve diakoniselle tuelle on kasvanut yhteiskunnassa, mikä on näkynyt taloudellista apua tarvitsevien määrän kasvuna seurakuntien diakoniatyössä.

Valtion rahoituksen uudet jakoperusteet, avustukset kirkollisen kulttuuriperinnön hoitoon, laskennallisina raportoitavat kulttuuriperintökustannukset sekä hiilineutraalisuustavoitteiden toteutumisen seuranta pohjautuvat kaikki Basis-järjestelmän Kohde- ja esinerekisterin tietoihin seurakuntien rakennuksista ja arvoesineistä. **Tornion seurakunnassa Basis-järjestelmään on tallennettu kaikki valtion rahoituksen laskennassa tarvittavat tiedot.**

Ennakoivalla pidemmän aikavälin henkilöstösuunnitelmalla turvataan riittävät ja tarkoituksenmukaiset resurssit seurakunnan toiminnan toteuttamiseksi tulevaisuudessaakin. Henkilöstösuunnittelua tulee tehdä, jos mahdollista, yhdessä muiden alueen seurakuntatalouksien kanssa. Seurakuntatalouden talousarvio vuodelle 2025 laaditaan talousarvio-ohjeen mukaisesti.

Tornion seurakunnan talousarvio vuodelle 2025

Vuoden 2025 talousarvion raamisuunnittelussa on käytetty vuoden 2024 talousarviolukuja. Raamin laadintavaiheessa saatavilla ollut kirkollisverotuloennuste oli 4.400.000 euroa. Lähtökohtana on ollut mahdollistaa monipuolinen toiminta ja riittävät resurssit sen toteuttamiseen. Hintojen nousu on otettu huomioon sellaisten palveluiden osalta, joista seurakunta on saanut korotusilmoitukset.

FCG on laatinut Kirkkohallitukselle kirkollisverotuloennusteen 2025 koskien kaikkia seurakuntia. Tornion seurakunnan kirkollisverotuloennuste FCG:n laatimassa arviossa vuodelle 2025 on 4.558.000 euroa. Talousarvion laadinnassa on noudatettu varovaisuuden periaatetta, kirkollisverotuloarvioksi on laitettu 4.500.000 euroa.

Verotuloihin liittyvissä verotuloennusteissa FCG on tukeutunut VM:N ja Kuntaliiton asiantuntemukseen. Jäsenmäärä- ja veroamaksavien arvio on tehty yhdessä Kirkkohallituksen kanssa. Euroa/veroa maksavan muutos perustuu seurakunnan alueen kuntien euroa/asukas muutoksiin, joiden laskemiseen käytetään tilastokeskuksen väestöennustetta.

Valtion rahoitusta arvioidaan saatavan 366.937 euroa.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

Tornion seurakunnan kirkollisveroprosentti vuonna 2025 on 1,45 % eli sama kuin vuonna 2024.

Pääluokkien toimintakatteet talousarviossa vuodelle 2025:

Yleishallinnon toimintakate vuodelle 2024 on -678.483 euroa.

Seurakunnallisen toiminnan toimintakate vuodelle 2024 on -2.252.841 euroa.

Hautatoimen toimintakate vuodelle 2024 on -435.772 euroa.

Kiinteistötoimen toimintakate vuodelle 2024 on -864.028 euroa.

Tuotot ja kulut vuonna 2025

Toimintatuottoja on arvioitu saatavan +485.498 euroa (TA 2024 +441.161 euroa)

Toimintatuotot sisältävät Pukulmin metsänmyynnistä saatavan tuoton varovaisen arvion +50.000 euroa.

Vuoden 2025 talousarvion **toimintakulut** ovat **4.721.443** euroa (TA 2024 4.503.671 euroa).

Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 2.969.698 euroa (TA 2024 2.861.208 euroa).

Palkankorotuksiin on laskettu 3,0 %:n korotus.

Vuoden 2025 talousarvioon on otettu määrärahat 49 vakituiselle viran- ja toimenhaltijalle;

- Papit 7
- Kanttorit 4 (huomioitu 1 kanttori osa-aikainen 60 %, 4,5 kk)
- Diakoniatyöntekijät 6 (1 diakoni 60 % diakoniatyö 40 % lähetystyö, 1 diakoni 55%)
- Nuorisotyöntekijät 4
- Lastenohjaajat 7 (1 työsuhde päättynyt ei varata enää määrärahaa)
- Toimistotyöntekijät 7
- Hautausmaatyöntekijät 3
- Seurakuntamestarit 3 (täyttämättömään toimeen varattu 40 % ja 1 seurakuntamestari 80 %)
- Kiinteistöpäällikkö 1
- Kiinteistötyöntekijä 1
- Toimitilahuoltajat 4
- Emäntä 1

Lisäksi on otettu määrärahat sijaisille ja määräaikaisille työntekijöille;

- Diakoniatyöhön varattu määräraha 45 % vakituinen osa-aikainen
- Nuoristyö määräaikainen virka 12 kk. Lisäksi varattu määräraha, koska vakituisilla työntekijöillä työnkuvamuutoksia 1 työntekijä 20 % muu srk-työ.
- Kiinteistötyöntekijä 5 viikoksi kesälomittajaksi
- Kirkonesittelijät 2 kk (Tornion ja Alatornion kirkko)
- Hautausmaiden aikuiset kausityöntekijät. Alatornion hautausmaa 6,5, Suensaaren hautausmaa 3, Karungin kirkon ja Huruvaaran hautausmaa 2,5. Määrärahat varattu 6 kuukaudelle.
- Koululaiset ajalle 1.6 – 31.7.2025, 2 viikon jaksoissa täydellä työajalla. Alatornion hautausmaa 4 koululaista, Suensaaren hautausmaa 2 koululaista, Karungin kirkon ja Huruvaaran hautausmaa 1 koululainen.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

- Rippikoulutyölle, 9 leiriä
  - emäntä 3 kuukautta
  - siivous, tiskarit 2/leiri työaika 6 tuntia/pv/tiskari
  - yövalvojat
  - leiriavustaja/kesäteologi 2 kpl 3 kuukautta
- Kaluste, ICT-laite ja muut kone- ja laitehankinnat 18.080 euroa (liite 2)
  - Kiinteistöjen suunnitellut kunnostukset 104.469 euroa (liite 3)
  - Investoinnit 65.005 euroa (liite 4)
  - Retki-, musiikki- ja ohjelmopalvelut (nuorisotyö ja aikuistyö) 8.833 euroa (liite 5)

Palveluiden ostot 1.011.346 euroa
Vuokrakulut 115.785 euroa
Aineet, tarvikkeet ja tavarat 444.678 euroa
Annetut avustukset 84.300 euroa
Muut toimintakulut 95.636 euroa

Toimintakulut yhteensä 4.721.443 euroa.
Toimintakate -4.235.945 euroa.

Vuosikate on +228.459 euroa. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Alijäämäinen vuosikate tarkoittaa käytännössä sitä, että investointeja ei voida tehdä muuta kuin käyttämällä niihin edellisvuosien kertyneitä ylijäämiä tai säästöjä.

Suunnitelman mukaiset poistot ovat -382.808 euroa.
Poistot sisältää kertapoiston -26.599 (Tornion kirkon ja kellotapulin tervaus 2021)

Tilikauden tulos – 154.349 euroa.

Tilikauden alijäämä -66.158 euroa.

Taloussuunnitelmavuodet 2026 ja 2027

Kirkollisverotuloennuste (FCG) Tornion seurakunnalle on 4.603.000 euroa vuonna 2026. Vuoden 2027 kirkollisverotuloennuste on 4.644.000 euroa. Varovaisuuden periaatetta noudattaen taloussuunnitelmassa on molempina vuosina huomioitu verotuloina 4.600.000 euroa.

Uudet jakoperusteet vaikuttavat valtionrahoituksen määrään. Valtionrahoitus kasvaa hieman vuodesta 2025. Vuonna 2026 valtionrahoitusta arvioidaan saatavan 381.521 euroa ja vuoden 2027 valtionrahoituksen osuuden arvioidaan pysyvään samalla tasolla.

Henkilöstökulut on laskettu samansuuruisiksi kuin 2025 talousarviossa.

Taloussuunnitelmavuoden 2026 vuosikate olisi 373.199 euroa, poistot -356.209 euroa, tilikauden tulos 16.990 euroa. Ylijäämä 105.181 euroa.

Vuoden 2026 investoinnit 351.751 euroa ja vuoden 2027 investoinnit 454.549 euroa.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

Tarkalla ja ennakoivalla taloudenpidolla, johon kuuluvat jäsenistön, verotulojen, toimintakulujen ja investointien tarkka suunnittelu, Tornion seurakunnan toimintaedellytykset pysyvät pitkään kohtuullisen hyvinä.

- LIITTEET:
1. Talousarvioraportti TA 2025, TA 2024, TP 2023 (liite 1)
  2. Kalustehankinnat (liite 2)
  3. Kiinteistöjen korjaukset 2025 (liite 3)
  4. Investoinnit vuodelle 2025 (liite 4)
  5. Retki- musiikki ja ohjelmapalvelut (liite 5)
  6. Talousarvioraportti TP 2023, TA 2024, TA 2025 ja TS 2026 – TS 2027 (liite 6)
  7. Investoinnit taloussuunnitelmavuodelle 2026 (liite 7)
  8. Investoinnit taloussuunnitelmavuodelle 2027 (liite 8)
  9. Budjettiraportti (liite 9)

Taluspäällikön päätösesitys:

Seurakuntatalouden keskeinen periaate on tulojen ja menojen tasapaino. Kirkkoneuvosto käy periaatekeskustelun taloudesta, henkilöstön määrästä, kiinteistöjen korjauksista, investoinneista, hankinnoista, retkistä/matkoista, avustuksista ja verotuloista ja ohjeistaa valmistelijoita jatkovalmisteluihin.

Kirkkoneuvoston päätös:

Talousarvioon päivitetään uudet hautatoimenmaksut ja kiinteistötoimenmaksut ja vesimaksujen 3 %:n korotus.

Näillä muutoksilla talousarvio päätettiin jättää jatkovalmisteluun.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

182 § Tornion kirkon katon tervaus kesällä 2025

Puupaanukattoja on käytetty kirkkojen vesikatteena vuosisatojen ajan ja ne ovat merkittävä osa Suomen rakennusperintöä ja kulttuuriympäristöä. Paanukattojen suunnitelmallinen ylläpito ja niihin liittyvän tietotaidon välittäminen tuleville polville on seurakunnilla paitsi yhteiskunnallinen tehtävä myös tärkeä kristillistä identiteettiä ja yhteisöllisyyttä vahvistava tekijä. Kirkkohallituksen tilaaman ja Antti Pihkalan laatiman Paanukattojen hoito- ja korjausohjeen mukaan kattoa on tervattava melko usein; tervausvälin pitkittäminen ei vähennä katon huollon kustannuksia. Jos katto päästetään kulumaan tervattomaksi, tarvitaan taas useita peräkkäisiä tervauskertoja, mikä lisää kustannuksia.

Tornion kirkon ja kellotapulin paanukatot on tervattu edellisen kerran kesinä 2021 ja 2017. Kattojen paanut ovat vaaleita ja tervauksen tarpeessa.

Vuoden 2025 talousarviossa Tornion kirkon katon tervaukseen on varattu 43.072 euroa.

Taluspäällikön päätösesitys:

Esitän, että kirkkoneuvosto hyväksyy Tornion kirkon ja kellotapulin paanukattojen tervauksen kesällä 2025.

Kirkkoneuvosto:

Taluspäällikkö muutti päätösesitystään käsittelyn alkaessa.

Taluspäällikön uusi päätösesitys:

Esitän, että kirkkoneuvosto hyväksyy Tornion kirkon ja kellotapulin paanukattojen tervauksen kesällä 2025. Tervaukseen haetaan avustusta.

Kirkkoneuvoston päätös:

Hyväksyttiin.

183 § Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös

Tornion seurakunnan kirkkoneuvosto on kokouksissaan 24.5.2023 §117 ja Kn 17.7.2023 §143 päättänyt maksaa Asianajotoimisto Juntura & Määtän 9.920 euron määräisen laskun kirkkoherran käyttövaroista. Markku Salmi on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen, jonka kirkkoneuvosto on hylännyt. Päätöksestä on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Hallinto-oikeuteen tehdyssä valituksessa vaaditaan, että ”Valituksenalainen päätös on kumottava, ja [REDACTED] on veloitettava maksamaan asianajotoimistolle maksettu 9.920 euron suuruisen määrä viivästyskorkeineen takaisin Tornion seurakunnalle. Mikäli [REDACTED] todetaan varattomaksi, ovat [REDACTED] puolesta äänestäneet kirkkoneuvoston jäsenet toissijaisesti korvausvelvollisia.”

Hallinto-oikeus on päättänyt jättää tutkimatta päätöksen muuttamista koskevat valitukset. Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut asian ja 28.10.2024 kumonnut Tornion seurakunnan kirkkoneuvoston 24.5.2023 ja 17.7.2023 tekemät päätökset lainvastaisina.

Hallinto-oikeus voi lähtökohtaisesti vain joko kumota päätöksen, pysyttää sen voimassa tai palauttaa asian laaduin niin vaatiessa asia uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu tutkia vaatimusta päätöksen muuttamisesta siten, että [REDACTED] tai päätöksentekoon osallistuneet toimielimen jäsenet veloitetaan maksamaan puheena oleva lasku.

Hallinto-oikeuden ratkaistavana on ollut onko kirkkoneuvosto voinut päättää, että [REDACTED] osoitettuun kuulemispyyntöön vastaamisesta aiheutunut asianajajan palkkio maksetaan seurakunnan varoista. Hallinto-oikeuden 28.10.2024 tehdyn päätöksen mukaan kyseessä ei ole ollut seurakunnan meno ja kirkkoneuvosto on päättäessään maksaa laskun ylittänyt toimivaltansa ja siten käyttänyt harkintavaltaansa muuhun tarkoitukseen kuin se on ollut lain mukaan käytettävissä.

Kirkkoneuvosto on kysynyt laskun maksamisesta ohjeistusta kirkkohallituksen lakimieheltä. Sen mukaan laskun maksamiselle seurakunnan varoista ei ollut estettä. Kirkkoneuvosto on toiminut saamansa ohjeistuksen mukaan.

Kirkkoneuvoston tulee käsitellä asia uudelleen.

LIITE: Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös Dnro 1083/03.04.04.04. II/2023

Taluspäällikön päätösesitys:

Esitän, että kirkkoneuvosto keskustelee asiasta ja tekee päätöksen keskustelun pohjalta.

Kirkkoneuvosto:

Asianosaisena viranhaltija jääväsi itsensä 183 §:n käsittelyn ajaksi poistuen paikalta. Puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Helena Puontila.

Keskustelun aluksi taluspäällikkö teki uuden päätösesityksen.

Taluspäällikön uusi päätösesitys:

Esitän, että;

1. Hallinto-oikeuden päätöksestä johtuen, seurakunnalla ei ole muuta mahdollisuutta kuin päätyä maksun palauttamiseen ja työnantajana velvoittaa viranhaltija maksamaan

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

seurakunnalle sen 28.9.2023 maksama Tornion seurakunnalle osoitettu Asianajotoimisto Juntura & Määttä Oy:n 11.4.2023 päivätty lasku 9.920 euroa.

2. Maksun palauttamisesta tehdään kirjallinen sopimus, jossa takaisinmaksuaika on 48 kk.
3. Palautettavalle pääomalle ei peritä korkoa eikä maksunpalauttajalta edellytetä vakuutta. Perusteena on, ettei palauttaminen johdu tahallisuudesta puhumattakaan väärinkäytöksestä.

Kirkkoneuvoston päätös:

Markku Salmi esitti, että viranhaltijalle ei anneta maksuaikaa. Esitys ei saanut kannatusta.

Taluspäällikön uusi päätösesitys (kohdat 1-3) hyväksyttiin yksimielisesti ja taluspäällikkö valtuutettiin laatimaan takaisinmaksusopimus.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

184 § Tornion seurakunnan logo

Tornion seurakuntien yhdistyessä järjestettiin kilpailu, jossa kilpailuun osallistujat saivat suunnitella Tornion seurakunnalle oman logon. Tuolloin kilpailun voitti nyt käytössä oleva logo:

Kirkkohallituksen Kohti yhteistä ilmettä-projekti on saatu päätökseen. Kirkkohallituksen täysistunto hyväksyi 17.9.2024 Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yhteisen uudistetun logon sekä seurakuntien uuden logomallin.

Yhteinen visuaalinen ilme tukee Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja sen seurakuntien tunnistettavuutta. Yhteisen ilmeen rakentaminen ja siihen liittyminen on kokonaiskirkollisesti ja yksittäiselle seurakunnalle kustannustehokasta verrattuna siihen, että seurakunnat kehittäisivät kukin omia visuaalisia ilmeitään. Paikallisuus saadaan yhteisessä ilmeessä esiin monin elementein.

Ilmettä on kehitetty verkostomaisesti kirkon viestijöiden yhteistyössä. Projektia on vetänyt Kirkkohallituksen Kirkon viestintä -yksikkö.

Seurakunnat voivat ottaa uuden ilmeen käyttöönsä omaan tahtiinsa. Mikäli Tornion seurakunta haluaa vaihtaa logon tähän uuteen malliin, tulee kirkkoneuvoston tehdä siitä päätös.

LIITTEET: Lisätietoa logomalleineen

Puheenjohtajan päätösesitys:

Kirkkoneuvosto tekee päätöksen, että vaihdetaanko Tornion seurakunnan virallinen logo uuteen liitteenä olevaan logoon.

Kirkkoneuvoston päätös:

Kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti, että Tornion seurakunnan virallisena logona säilytetään Tornion seurakunnan oma käytössä oleva logo.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

185 § Tiedotuksia

Puheenjohtajan päätösesitys:

Merkitään tiedoksi ja hyväksytään.

Kirkkoneuvoston päätös:

Todettiin, että tiedotettavia asioita ei ole.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

186 § Pöytäkirjan nähtävilläolo

Tornion seurakunnan **maanantaina 25.11.2024** pidetyn kirkkoneuvoston kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä seuraavasti:

Tornion seurakunnan verkkosivuilla osoitteessa:

<https://www.tornionseurakunta.fi/paatoksenteko/ilmoitustaulu>

sekä osoitteessa:

Tornion kirkkoherranvirasto
Kirkkokatu 13
95400 Tornio

Ajalla: **Maanantai 02.12.2024 – keskiviikko 08.01.2025 kello 9 – 15**

Ilmoitus nähtävillä olosta on Tornion kirkkoherranviraston ilmoitustaululla **ma 02.12.2024 – ke 08.01.2025 kello 9 - 15**.

Puheenjohtajan päätösesitys:

Hyväksytään.

Kirkkoneuvoston päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

187 § Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

**Tornion seurakunta
Kirkkoneuvosto**

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 177-181, 185-188 §:t

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 182-184 §:t

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.

2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.

3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.

4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Tornion kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Kirkkokatu 13, 95400 TORNIO

Postiosoite: Kirkkokatu 13, 95400 TORNIO

Sähköposti: tornion.kirkkoneuvosto@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 182-184 §:t

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Pöytäkirjan

tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen

oikeaksi todistaa: _____

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintoaikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintoaikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Tornion kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Kirkkokatu 13, 95400 TORNIO

Postiosoite: Kirkkokatu 13, 95400 TORNIO

Sähköposti: tornion.kirkkoneuvosto@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät:

Hankintoaikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenne-yhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintoaikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintoaikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintoaikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintoaikaisun sisältö

Hankintoaikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintoaikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintoaikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3. krs, 90100 OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Sähköposti: oulu.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä

luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: **markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

Pöytäkirjan

tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen

oikeaksi todistaa: _____

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanotto-laitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään

1 miljoonaa euroa ja 6350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Ajantasaintieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut-Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____

188 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Mirja-Liisa Lindström päättää kokouksen ja pitää hartauden.

Kirkkoneuvoston päätös:

Puheenjohtaja Mirja-Liisa Lindström päätti kokouksen klo 19.00 ja piti hartauden.

Pöytäkirjan
tarkastajien nimikirjaimet: _____ / _____

Otteen
oikeaksi todistaa: _____